

Cynllun Cydraddoldeb i Bobl Anabl

Dyddiad yr adolygwyd gan y Corff Llywodraethol: 26 Mawrth 2020

Llofnod y Cadeirydd:

Dyddiad yr adolygwyd gan y Corff Llywodraethol:

Llofnod y Cadeirydd:

Dyddiad yr adolygwyd gan y Corff Llywodraethol:

Llofnod y Cadeirydd:

CYNLLUN CYDRADDOLDEB I BOBL ANABL

1. Cyflwyniad

Mae'r Cynllun Mynediad i'r Anabl yn nodi ein hagwedd tuag at hyrwyddo cydraddoldeb i bobl anabl ymhob agwedd o fywyd ein hysgol.

Mae ein Cynllun yn cynnwys holl agweddau ar anabledd p'un ai fod hyn mewn perthynas â disgyblion a'u rhieni a gofalwyr, staff ac aelodau o gymuned ehangach yr ysgol.

Mae ein dealltwriaeth o anabledd yn union fel yr un a gyflwynwyd gan y Comisiwn Hawliau Anabledd: -

"Mae person yn anabl os oes ganddynt gyflwr meddyliol neu gorfforol sydd ag effaith hirdymor neu ddifrifol ar eu gallu i gwblhau gweithgareddau arferol o ddydd i ddydd".

Yn y diffiniad hwn, mae sylweddol yn golygu mwy na mân neu ddistadl, ac mae 'hirdymor' yn golygu mwy na blwyddyn.

Dyma yw ein datganiad cyntaf a chychwynnol.

2. Cynnwys plant, pobl ifanc ac oedolion anabl wrth ddatblygu ein Cynllun

(i) Ein bwriad yw cynnwys :-

1. plant a phobl ifanc anabl a'u rhieni a gofalwyr.
2. staff Anabl.
3. aelodau anabl o'r gymuned ehangach, o'r cychwyn.

1. Rydym wedi cynnwys plant a phobl ifanc anabl drwy :-

- drafod gyda disgyblion anabl yn yr ysgol
- ymgynghori gyda gofalwyr disgyblion anabl yn yr ysgol
- ymgynghori gydag aelodau'r Cyngor Ysgol
- ymgynghori gyda rhieni disgyblion anabl yn yr ysgol
- ymgynghori gyda disgyblion mewn ysgolion ar gyfer plant anabl yn yr ardal

2. Rydym wedi cynnwys staff anabl drwy :-

- ymgynghori gyda staff anabl yn yr ysgol
- ymgynghori gyda staff mewn ysgolion ar gyfer plant anabl yn yr ardal
- gofyn i gynrychiolwyr undeb am eu barn
- rhoi ystyriaeth i ganllawiau yr Awdurdod Addysg

3. Rydym wedi cynnwys aelodau anabl o'r gymuned ehangach drwy:-

- ymgynghori gyda mudiadau ar gyfer pobl anabl yn y gymuned
- gofyn i gynrychiolwyr undeb am eu barn
- rhoi ystyriaeth i ganllawiau Cyngor Sir Gaerfyrddin

3. Ymestyn ein hymwybyddiaeth o anabledd

(i) Er mwyn ymestyn ein hymwybyddiaeth a dealltwriaeth o bobl anabl a'r ffyrdd y medrwn hyrwyddo cyfleoedd cyfartal rydym wedi gweithio gyda:-

- ysgolion eraill
- gweithwyr proffesiynol o leoliadau nad ydynt yn ysgolion
- asiantaethau eraill
- ymarferwyr o'r sector wirfoddol

- (ii) Rydym wedi cynnal cysylltiad o'r fath mewn amryw ffyrdd:-
- grwpiau trafod cyffredinol
 - grwpiau ffocws
 - grwpiau cynrychioliadol
 - llythyru ac e-bostio ffurflenni ar gyfer disgyblion, rhieni, staff a'r gymuned ehangach

- (iii) Rydym yn cydnabod mai drwy gynnwys pobl anabl yn uniongyrchol rydym wedi: -
- sicrhau cyngor gwerthfawr
 - meithrin gwell ddealltwriaeth o'r rhwystrau maent yn eu hwynebu
 - archwilio'r ffyrdd i'w goresgyn
 - dysgu'r ffordd orau o hyrwyddo cydraddoldeb i bobl ifanc.

4. Ein trefniadau ar gyfer casglu gwybodaeth ynghylch effaith ein polisiau ac arferion ar bobl anabl

- (i) Gwnaethom archwilio effaith ein polisiau a'n harferion ar bobl anabl yn nhermau:

1. recriwtio, cadw a datblygu gweithwyr anabl
2. cyfleoedd ar gyfer disgyblion anabl
3. cyflawniadau disgyblion anabl
4. cynnwys rhieni/gofalwyr anabl.

- (ii) Rydym hefyd wedi ystyried effaith ein polisiau a'n harferion ar unigolion anabl sy'n defnyddio ein hysgol ar adegau eraill.

5. Dadansoddiad o'n gwybodaeth a'r meysydd yr ydym yn eu targedu er mwyn eu gwella

- (i) Cafodd y wybodaeth a gasglwyd gennym ei ddadansoddi, a gwelwyd rhai esiamplau o arferion da yn ogystal â meysydd allweddol oedd angen eu gwella.

Bydd y wybodaeth ganlynol yn cael ei chasglu:-

- tueddiadau dros gyfnod ar gyfer cyflogaeth pobl anabl
- gwybodaeth ansoddol oddi wrth weithwyr anabl
- data perfformiad disgyblion anabl
- data ymddygiad disgyblion anabl
- gwybodaeth ystadegol ac ansoddol ar effaith ymyriadau parthed disgyblion anabl.

Bydd y wybodaeth yn cael ei defnyddio yn y ffyrdd canlynol:-

- mewn adroddiadau i gyfarfodydd o'r corff llywodraethu
- adroddiadau crynodol i'r llywodraethwyr yn flynyddol
- trafodaethau UDA ac adrannau pwnc wrth hunanarfarnu a llunio cynlluniau datblygiad blynyddol
- ystyriaeth wrth wneud penderfyniadau am staffio, cwricwlwm ac adnoddau

Mae ein harfer dda yn cynnwys: -

- Mae'r Adran Anghenion Dysgu Ychwanegol eisoes yn ymdopi'n effeithiol a disgyblion ag ystod o anabledau ac anawsterau.
- Mae cynlluniau hygyrchedd yn bodoli yn yr ysgol.
- Mae adroddiad blynyddol y corff llywodraethu i'r rhieni yn cyfeirio at addasrwydd yr adeilad i ddisgyblion anabl.
- Mae disgyblion ag anabledau wedi eu hintegreiddio i holl weithgareddau yr ysgol megis cofrestru, gwasanaethau, teithiau ac ati.
- Mae disgyblion anabl yr ysgol yn cael eu gwobrwyo yn aml mewn gwasanaethau boreol.

- Mae pob disgybl gydag anabledd yn yr ysgol yn cael mynediad i gyrsiau sydd yn arwain at gymwysterau cydnabyddedig allanol.
- Mae staff yr ysgol wedi mynychu cyrsiau hyfforddiant ar godi a thrafod disgyblion gydag anableddau.
- Mae'r ysgol yn cyd-weithio'n dda gyda staff allanol sy'n cefnogi disgyblion anabl, megis disgyblion gyda nam gweld a chlywed.
- Mae pennaeth yr adran Anghenion Dysgu Ychwanegol a/neu Phennaeth Blwyddyn 7 yr ysgol yn ymweld gydag ysgolion cynradd y teulu i ddarganfod anawsterau ac anableddau disgyblion yn ystod mis Ionawr y flwyddyn drosglwyddo er mwyn cynllunio ar gyfer eu gofynion ym Medi Blwyddyn 7.
- Mae gweithgareddau allgyrsiol yr ysgol yn agored i bob disgybl.
- Mae'r ysgol yn gweithio yn agos iawn gyda rhieni disgyblion sydd ag anawsterau ac anableddau.

(ii) Ymhlith y meysydd sydd angen i ni sicrhau gwelliant mae: -

- Hyfforddiant rheolwyr a staff yr ysgol a gwella ymwybyddiaeth ar faterion anabledd ac oblygiadau deddfwriaeth ddiweddar.
- Gwella arferion casglu a dadansoddi gwybodaeth ar faterion anableddau staff a disgyblion.
- Ennill profiad wrth ymgynghori gydag unigolion, sefydliadau a mudiadau ar faterion anabledd.
- Penodi athrawon a staff mwy arbenigol ar gyfer ymdrin ag anableddau amrywiol.
- Darparu rhaglen o hyfforddiant ar gyfer materion anabledd mewn ysgolion.
- Addysgu ymhellach disgyblion yr ysgol ar sut i ymdrin â disgyblion sydd yn anabl; mae disgyblion yn gadael bagiau ar hyd y coridorau yn lle defnyddio y silffoedd a ddarparwyd gan yr ysgol.
- Darparu rhagor o adnoddau ar gyfer disgyblion anabl, megis llyfrau print bras, diweddarau offer ac adnoddau TGCh.
- Addasu cynnwys deunydd cwricwlaidd disgyblion gyda nam gweld yn ogystal â chynyddu maint y print.
- Cynnal archwiliadau tymhorol o ddiffygion yr adeilad gan ystyried disgwyliadau disgyblion gydag amryw o anableddau.
- Gweithio'n agosach ac yn rheolaidd gydag asiantau allanol ac arbenigwyr mewn meysydd anabledd er mwyn gwella darpariaeth yr ysgol.
- Cynyddu'r nifer o weithwyr anabl sydd yn gweithio yn yr ysgol.
- Cynnal arolwg o anableddau disgyblion yr ysgolion cynradd er mwyn cynllunio darpariaeth yn yr ysgol uwchradd mewn da bryd ac yna gweithredu ar y wybodaeth.
- Gwneud ymdrech bellach i gynyddu cyfleon disgyblion anabl mewn gweithgareddau ysgol gyfan, megis y mabolgampau.

6. Ein Cynllun Gweithredu

(i) Rydym yn cydnabod na fedrwn wneud pob peth ar unwaith. Rydym wedi cytuno ar y meysydd uchel eu blaenoriaeth sydd angen eu gwella yn ystod y tair blynedd nesaf: -

- Hyfforddiant rheolwyr a staff yr ysgol a gwella ymwybyddiaeth ar faterion anabledd ac oblygiadau deddfwriaeth ddiweddar.
- Gwella profiad arweinwyr a rheolwyr yr ysgol wrth ymgynghori gydag unigolion, sefydliadau a mudiadau ar faterion anabledd.
- Cynnal arolwg o anableddau disgyblion yr ysgolion cynradd er mwyn cynllunio darpariaeth yn yr ysgol uwchradd mewn da bryd, ac yna gweithredu ar y wybodaeth.
- Gwella arferion casglu a dadansoddi gwybodaeth ar faterion anableddau staff a disgyblion.

- (ii)** Rydym yn cydnabod bod angen i'n cynllun gweithredu fod yn benodol er mwyn bod yn effeithiol ac rydym wedi nodi'n holl weithredoedd allweddol. Rydym wedi neilltuo unigolion allweddol i drosglwyddo'r gweithredoedd ac rydym wedi ceisio bod mor eglur â phosib ynglŷn â'r gwelliannau rydym yn eu disgwyl yn sgil y gweithredoedd o'r fath.

- (iii)** Hefyd rydym yn cydnabod y bydd unrhyw newidiadau cadarnhaol o ganlyniad i weithredoedd o'r fath yn gwneud synnwyr os byddant yn gwella pethau i ddisgyblion anabl ac rydym wedi nodi ein hagwedd tuag at gynnwys disgyblion anabl drwy werthuso'r canlyniadau hyn.